

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 21CoE/375/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1315224603
Dátum vydania rozhodnutia: 11. 10. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Lýdia Noskovičová
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2016:1315224603.1

Uznesenie

Krajský súd v Bratislave, v senáte zloženom z predsedníčky senátu: JUDr. Lýdie Noskovičovej a členov senátu: JUDr. Eugena Palášthyho a JUDr. Paulíny Pacherovej, v právnej veci starostlivosti súdu o maloleté deti J.: E., Z.. XX.XX.XXXX T. K., Z.. XX.XX.XXXX, zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny X., odbor sociálnych vecí a rodiny, A., deti rodičov: matka - B.. L. J., Z.. XX.XX.XXXX, B. I. XXXX/X, D. X. L. a otec - M. J., Z.. XX.XX.XXXX, K. B. K. XX, Q. Z. V., X. B. O. XX, B., o návrhu otca na výkon rozhodnutia, o odvolaní matky proti uzneseniu Okresného súdu Bratislava III č.k. 51Em/5/2015-59 zo dňa 29.03.2016, takto

rozhodol:

Krajský súd v Bratislave uznesenie Okresného súdu Bratislava III č.k. 51Em/5/2015-59 zo dňa 29.03.2016 z r u š u j e.

odôvodnenie:

1. Napadnutým uznesením súd prvej inštancie uložil matke B.. L. J. pokutu vo výške 200,- Eur za nezrealizovaný styk otca s maloletými deťmi E. T. K. v 52. kalendárnom týždni roku 2015 a pokutu vo výške 200,- Eur za nezrealizovaný styk otca s maloletými deťmi E. T. K. v 53. kalendárnom týždni roku 2015, ktorú je povinná zaplatiť na účet tunajšieho súdu v lehote najneskôr do troch dní od právoplatnosti tohto uznesenia.

2. Návrhom, podaným na súde dňa 21.12.2015, doplneného podaním dňa 04.01.2016 a 25.01.2016 sa otec maloletých detí E. T. K. domáhal nariadenia výkonu rozhodnutia a uloženia pokuty matke maloletých detí za nezrealizovaný styk otca s deťmi, v zmysle vykonateľného uznesenia Okresného súdu Bratislava III zo dňa 30.09.2015, č. k. 51P/294/2015-59, o úprave styku otca s maloletými deťmi v roku 2015, kde bol styk otca s deťmi upravený v rozhodnom období, ktorého sa týka daný výkon rozhodnutia, v 52. kalendárnom týždni v čase od piatku od 18,00 hod. do nedele do 18,00 hod. a v 53. kalendárnom týždni v čase od piatku od 18,00 hod. do soboty do 18,00 hod. Toto uznesenie bolo následne uznesením Krajského súdu zo dňa 18.02.2016, č. k. 11CoP/17/2016-126 zmenené tak, že návrh matky na nariadenie predbežného opatrenia bol zamietnutý. V čase podania návrhu na výkon rozhodnutia, ako aj v čase určenom na realizáciu styku otca s deťmi v 52. a 53. kalendárnom týždni roku 2015 však bolo uznesenie Okresného súdu Bratislava III zo dňa 30.09.2015, č. k. 51P/294/2015-59 vykonateľné, a teda sa styk otca s deťmi mohol a mal realizovať podľa tohto rozhodnutia.

3. Súd prvej inštancie mal po vykonanom dokazovaní za preukázané, že návrh otca ako oprávneného na nariadenie výkonu súdneho rozhodnutia uložením pokuty matke maloletých detí E. T. K. podľa § 273 ods. 1 O. s. p. je dôvodný, nakoľko zo strany matky ako povinnej došlo k neplneniu a nerešpektovaniu súdneho rozhodnutia o úprave styku otca s maloletými deťmi. Styk otca s deťmi v 52. a 53. kalendárnom týždni neprebehol, čo nepoprela ani samotná matka maloletých detí, a to z dôvodu, že matka sa s deťmi vôbec nenachádzala v mieste svojho bydliska, ale trávila čas v Q. Z. V. u svojej rodiny. Túto skutočnosť žiadala matka pri rozhodovaní zohľadniť, keďže sa jednalo o Vianočné sviatky a bolo v záujme detí, aby tieto strávili so svojou rodinou. Súd prvej inštancie sa s uvedeným zdôvodnením matky

nestotožnil a uviedol, že rodič, ktorý má deti vo svojej osobnej starostlivosti nie je oprávnený svojvoľne meniť miesto preberania a odovzdávania detí, musí sa tak stať na základe vzájomnej dohody rodičov. Súd sa nestotožnil ani s tvrdením matky, že otec sa odmietol prispôsobiť maloletým deťom a realizovať styk s nimi v Q. Z. V., keďže predmetná úprava styku s deťmi bola matke dlhodobo známa, nejednalo sa o žiadne úplne nové rozhodnutie, ktorému by sa matka nedokázala včas prispôsobiť. Matka vedela, že v stanovenom čase sa bude chcieť s deťmi zdržiavať mimo bydliska, v Q. Z. V., čo bolo v rozpore s nariadeným predbežným opatrením o úprave styku otca s deťmi. Súd mal za to, že najbližšou rodinou maloletých detí sú ich rodičia a práve v prípade, kedy rodičia detí spolu nežijú, je potrebné počas Vianočných sviatkov prihliadnuť na to, aby tieto maloleté deti strávili s tým rodičom, ktorý je oprávnený realizovať v tom čase styk s deťmi a v žiadnom prípade nemožno uprednostniť trávenie času so širšou rodinou maloletých detí pred trávením času s druhým rodičom, ktorý má navyše o realizáciu styku s deťmi aktívny záujem.

4. Súd prvej inštancie ďalej uviedol, že mu je známe, že vzťahy medzi rodičmi sú veľmi narušené a komunikácia medzi nimi je veľmi problematická a v podstate tvorená výlučne vzájomnými útokmi. Rodičia nie sú ani po značnom čase od ukončenia ich spolužitia schopní konštruktívne komunikovať ohľadom výkonu ich rodičovských práv a povinností k maloletej E. T. K., práve naopak, nie sú schopní a ani ochotní dohodnúť sa ani len v podstate na banálnych záležitostiach ohľadom ich detí. Medzi rodičmi maloletých detí je prítomný konflikt, ktorý obaja pretavujú do svojho vzťahu s deťmi, pričom postup ani jedného z nich nie je správny. Súd prvej inštancie preto dal obom rodičom dôrazne do pozornosti účasť na mediálnom procese, ktorý im bol ponúknutý zo strany orgánu sociálnoprávnej ochrany detí zameranom na elimináciu vyššie popísaných problémov.

5. Proti uzneseniu podala v zákonnej lehote odvolanie matka maloletých detí. Mala za to, že súdu dostatočne preukázala, že v predmetných týždňoch sa s otcom maloletých snažila dohodnúť na úprave styku s maloletými deťmi a odôvodnila, prečo sa styk v predmetných týždňoch nerealizoval, resp. realizoval čiastočne. Bolo práve záujmom a výslovným želaním detí tráviť Vianočné sviatky spolu s rodinou v Q. Z. V.. Záujem detí bol pre matku maloletých prvoradým a želanie deťom splnila. Matka maloletých uviedla, že otec neprihliada na záujmy detí, hľadá sebecky iba na seba a z jeho konania a správania je evidentné, že jeho cieľom je iba strpčovať život matke maloletých detí. Dohoda medzi rodičmi v súčasnosti neexistuje ani v elementárnych veciach týkajúcich sa ich maloletých detí a nie je možné z toho viniť iba matku, ktorá prihliada najmä na záujem maloletých detí. Súdom nariadené predbežné opatrenie upravuje styk otca s maloletými deťmi iba dočasne. Bežný život sa však podľa nariadenej šablóny žiť nedá a v živote rodičov, ako aj v živote maloletých detí, nastanú situácie, kde je nevyhnutná komunikácia oboch rodičov a dohoda v prospech maloletých detí. Matka uviedla, že v tomto prípade - v 52. a 53. kalendárnom týždni roku 2015 - zlyhali obaja rodičia, pretože sa nedokázali dohodnúť a je preto nespravodlivé trestať za to pokutou iba matku a konštatovať, že matka v styku otcovi bráni. Matka požiadala odvolací súd, aby prihliadal aj na správanie otca, ktorým otec matku doslova šikanuje a taktiež neprispieva na výživu maloletých, matka živí maloleté deti sama a musí riešiť problémy, ktoré jej otec permanentne spôsobuje.

6. Matka v závere odvolania uviedla, že dňa 18.02.2016 Krajský súd v Bratislave uznesením č. k. 11CoP/17/2016 zmenil uznesenie súdu prvého stupňa tak, že návrh matky na zmenu predbežného opatrenia zamietol a zrušil uznesenie Okresného súdu Bratislava III zo dňa 30.09.2015, č.k. 51P/294/2015-59, čím došlo i k zániku pôvodného exekučného titulu na výkon rozhodnutia a v roku 2016 neexistuje žiadna platná predbežná úprava styku otca s maloletými deťmi. Na základe uvedeného žiadala, aby odvolací súd konanie o výkon rozhodnutia zastavil podľa §268 ods. 1 písm. b) O.s.p. a v plnom rozsahu zrušil napadnuté uznesenie.

7. Krajský súd v Bratislave ako súd odvolací (§ 34 CSP) po preskúmaní obsahu spisu a napadnutého uznesenia v medziach daných rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 379 a 380 CSP) postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania dospel k záveru, že napadnuté uznesenie je potrebné zrušiť.

8. Odvolací súd uvádza, že v rozhodnutiach vydaných do 01.07.2016 je vzhľadom na zmenu právnej úpravy (nadobudnutie účinnosti zák. č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok) potrebné pri skúmaní procesného postupu súdu a vecnej správnosti napadnutého rozhodnutia vychádzať z právnej úpravy účinnej a pre konajúci súd prvej inštancie záväznej v čase vydania rozhodnutia, t.j. zák. č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok (OSP).

9. Podľa § 251 ods. 1 <aspi://module='ASPI'&link='99/1963 Zb.%2523251'&ucin-k-dni='30.12.9999'> OSP, ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona; ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.

10. Podľa § 272 ods. 1 OSP, súd je oprávnený nariadiť výkon rozhodnutia na základe a/ vykonateľného rozhodnutia súdu, b/ rozhodnutia cudzieho orgánu, cudzej verejnej listiny alebo dohody uzavretej v cudzine, ktoré sú vykonateľné v Slovenskej republike podľa osobitného predpisu.

11. Podľa odseku 2 uvedeného zákonného ustanovenia, ak ide o výkon rozhodnutia podľa ods. 1, ustanovenia § 251 ods. 3 a 4, §§ 255 až 258 a 270 sa nepoužijú. O účastníkoch platia ustanovenia § 94.

12. Podľa § 272 ods. 3 OSP, pred nariadením výkonu rozhodnutia podľa odseku 1 súd písomne vyzve povinného, ktorý sa odmieta podrobiť rozhodnutiu podľa odseku 1, aby sa rozhodnutiu podrobil. V tejto výzve upozorní tiež na následky neplnenia povinností ustanovených v rozhodnutí. Ak sa javí, že účel výzvy možno lepšie dosiahnuť pojednávaním, sudca je oprávnený nariadiť pojednávanie a môže naň predvolať povinného, oprávneného, maloleté dieťa, zástupcu príslušného orgánu sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately alebo zástupcu príslušného orgánu obce.

13. Podľa § 272 ods. 5 OSP, súd je oprávnený pred nariadením výkonu rozhodnutia podľa odseku 1 požiadať príslušný orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately, prípadne príslušný orgán obce o poskytnutie súčinnosti pri zisťovaní informácií o dôvodoch nepodrobenia sa rozhodnutiu a o poskytnutie súčinnosti pri preverení týchto dôvodov najmä v mieste pobytu dieťaťa alebo v mieste, kde sa dieťa zdržiava, v škole alebo u poskytovateľa zdravotnej starostlivosti.

14. Podľa § 273 ods. 1 OSP, ak výzva súdu podľa § 272 ods. 3 zostane bezvýsledná, súd je oprávnený uložiť povinnému, ktorý neplní dobrovoľne rozhodnutie podľa § 272, pokutu vo výške 200,- Eur. Pokutu možno uložiť aj opakovane. Výnos pokút je príjmom štátneho rozpočtu.

15. Podľa § 273 ods. 5 OSP, súd je oprávnený pred nariadením výkonu rozhodnutia podľa odseku 1 požiadať príslušný orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately, prípadne príslušný orgán obce o poskytnutie súčinnosti pri zisťovaní informácií o dôvodoch nepodrobenia sa rozhodnutiu a o poskytnutie súčinnosti pri preverení týchto dôvodov najmä v mieste pobytu dieťaťa alebo v mieste, kde sa dieťa zdržiava, v škole alebo u poskytovateľa zdravotnej starostlivosti.

16. Z ustanovenia § 272 a nasledujúcich OSP je zrejmé, že predpokladom pre nariadenie výkonu rozhodnutia o výchove maloletých detí je aktívna účasť súdu zameraná na dobrovoľné splnenie povinností, vyplývajúcich z právoplatného rozhodnutia, ktorým boli upravené vzájomné práva a povinnosti rodičov k maloletému dieťaťu. V danom prípade je to oprávnenie otca na styk s maloletými deťmi v súdom určenom čase a povinnosť matky deti na stretnutie s otcom riadne a načas pripraviť.

17. Exekučný súd je súdom uskutočňujúcim nútené vykonanie exekučného titulu, čo znamená zabezpečiť vynútenie styku rodiča s maloletým dieťaťom. Donucovací režim pri tejto forme výkonu rozhodnutia predpokladá, ak to exekučný súd považuje za účelné, ukladanie pokút. V priebehu vykonávacieho konania je možné diferencovať dve fázy.

18. Prvá fáza sa realizuje pred nariadením výkonu rozhodnutia a plní prevenčnú úlohu vo vzťahu k následnému postupu. Táto fáza je však obligatórna a realizuje sa vydaním písomnej výzvy. Výzva je adresovaná tomu, kto sa odmieta podrobiť rozhodnutiu súdu o výchove dieťaťa a o úprave styku. Obsahom je výzva na plnenie povinností vyplývajúcich z rozhodnutia a tiež poučenie o možných následkoch neplnenia povinností. Okrem následkov, ktoré súvisia s možným pokračovaním súdneho výkonu rozhodnutia ukladaním pokút a tiež odňatím dieťaťa, zásadným následkom nerešpektovania rozhodnutia upravujúceho výchovu alebo styk s dieťaťom (tiež ak dôjde k mareniu výkonu predbežného opatrenia vo veciach starostlivosti o maloletých) je trestnoprávny postih, pričom ak vyššie uvedené opatrenia boli bezvýsledné, možno voči tejto osobe uložiť trest odňatia slobody.

19. Odvolací súd zdôrazňuje, že predpokladom uskutočnenia výkonu rozhodnutia je teda doručenie výzvy povinnému, pričom v tejto výzve musí byť presne špecifikovaná povinnosť, ktorej sa má povinný dobrovoľne podrobiť a upozornenie na následky nesplnenia tejto povinnosti. Samotný výkon rozhodnutia je potom viazaný na bezúspešnosť výzvy na dobrovoľné podrobenie sa povinného rozhodnutiu súdu o výchove alebo styku s maloletým dieťaťom.

20. V zmysle vyššie uvedeného, okresný súd bol teda povinný podľa § 272 ods. 3 OSP písomne vyzvať matku maloletej (povinnú), aby sa rozhodnutiu súdu o úprave práv a povinností rodičov k maloletým deťom podrobila dobrovoľne, zároveň mal povinnosť matku maloletej upovedomiť o následkoch nesplnenia povinností uložených jej právoplatným rozhodnutím.

21. Odvolací súd z obsahu súdneho spisu zistil, že postup súdu prvej inštancie v danej veci nezodpovedá zákonu, pretože potom, ako sa otec s návrhom obrátil na okresný súd a žiadal nariadiť výkon právoplatného rozhodnutia, okresný súd nevyzval matku maloletých na dobrovoľné plnenie vykonateľného rozhodnutia. Z obsahu súdneho spisu (konkrétne z Vyjadrenia Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny v X., zo dňa 29.02.2016 k návrhu otca na výkon rozhodnutia) vyplýva, že súd prvej inštancie požiadal iba príslušný orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately o spoluprácu vo veci výkonu rozhodnutia v zmysle § 272 ods. 5 OSP, aby viedol povinnú k dobrovoľnému plneniu súdneho rozhodnutia.

22. Podľa § 389 ods. 1 písm. d) zák. č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (CSP), odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zruší, len ak sa rozhodlo bez návrhu, nejde o rozhodnutie vo veci samej a dôvody, pre ktoré bolo vydané, zanikli alebo ak také dôvody neexistovali.

23. Úprava výkonu rozhodnutia vo veci výkonu rozhodnutia o výchove maloletých detí obsiahnutá v ustanoveniach § 273 a nasl. OSP, zahŕňa vlastný výkon rozhodnutia, ktorý sa uplatní až v prípade, ak predchádzajúci postup súdu - výzva na podrobenie sa súdnemu rozhodnutiu alebo na plnenie súdom schválenej dohody, zostane bezvýsledná. To znamená, že sledovaným obdobím na plnenie povinnosti matky maloletých detí umožniť otcovi styk s deťmi má byť obdobie od doručenia výzvy povinnej.

24. Odvolací súd je toho názoru, že súd prvej inštancie v súlade s vyššie citovanými zákonnými ustanoveniami nepostupoval a o uložení pokút matke rozhodol bez realizácie výzvy povinnej v zmysle § 272 ods. 3 OSP. Odvolací súd mal tak za to, že dôvody na uloženie pokút matke za nezrealizovaný styk otca s maloletými deťmi v 52. a v 53. týždni roku 2015 neexistovali.

25. Na základe uvedeného a citovaných zákonných ustanovení odvolací súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia.

26. Toto uznesenie bolo členmi senátu prijaté pomerom hlasov 3:0 (§ 393 ods. 2 posledná veta CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť v podpísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP). Povinnosť právneho zastúpenia advokátom dovolateľ nemá len v prípadoch vymedzených § 429 ods. 2 CSP.

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Nesplnenie náležitostí vyžadovaných § 428 a § 429 CSP má za následok odmietnutie dovolania (§ 447 písm. d/, e/ CSP).